

# Експансія. Кн.4. На згарищі Сіболи

Джеймс С. А. Корі

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — О. М. Мокровольський

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — [nashaknyga.com.ua](http://nashaknyga.com.ua)

Пролог. Боббі Дрейпер

«Тисяча світів!» — подумала Боббі, коли за її спиною зачинилися двері тунелю.

І не просто якась там тисяча світів. Тисяча систем. Сонць. Газових гігантів. Астероїдних поясів. У тисячу разів далі того, куди було розпросторилося досі людство. Екран навпроти неї показував останні вісті, але гучномовці повиходили з ладу, й дикторів голос звучав так невиразно, що годі було розз чути слова. Утім, щоб уловити суть повідомлень, їй вистачало й рядка графічного супроводу, який вступав унизу ліворуч, зникаючи праворуч. Нові дані аналізу, що пройшли крізь ворота. Ось іще один образ котрогось незнаного сонця із колами орбіт нових планет. І всі вони порожні. Хоч би чим було те, що вибудувала десь там у безоднях часу й викинула в напрямі Землі протомолекула, воно більш не озивалося на поклики. Мостобудівник відкрив цей шлях, однак звідтіля не рушили сюди ніякі великі боги.

Приголомшливо, подумала Боббі, як швидко спромоглося людство відійти від «Що за неувялений розум сформував оце чудеса, що душу вивертають?» до «Ну, позаяк їх тут немає, то чому не розжитися мені на їхній матеріальчик?».

— Вибачте, — прогугнявив чоловічий голос. — Чи не знайдеться у вас жменька дрібняків для ветерана?

Вона відірвала погляд від екранів. Сухорлявий чоловічок із сірим обличчям.

— Ви справді ветеран? — перепитала. — А де служили?

— На Ганімеді, — сказав той, ще й головою покивав та відвернувся, силкуючись прибрати шляхетнішого вигляду. — Я був там, коли все воно рухнуло. А як повернувся сюди, уряд мене кинув: сиди на своїй сраці. Оце хочу нашкодити трохи грошенят на переліт до Церери. Маю там роздину.

Боббі відчула, як лють ро зпирає їй груди, але постаралася зберегти спокій і в голосі, і в виразі обличчя.

— А ви зверталися до ветеранської організації, якоїсь їхньої філії? Вони б допомогли вам.

— Я просто здихаю з голоду, — прикро зміненим голосом прогарчав прошак.

Боббі ро зирнулася по вагону. Зазвичай о цій порі у вагонах бувають люди. Сусідні приміщення під Синусом Аврори усі з'єднувались евакуаційним тунелем. Це була частина великого проєкту «оземлення» Марса, започаткована ще до Боббіного народження, а тривати запланована ще й довго по її кончині. Але на цю хвилину більш нікого тут не було. Миттєво обміркувала, яке враження вона може справляти на жебрака. Величенька була вона жінка, висока і в плечах широка, але якраз перебувала в сидячому положенні й светра нацупила трохи мішкуватого. Можливо, цей помилково виснував, ніби перед ним ро зіслася якась гладуха. Але Боббі не мала у своєму тілі жодної зайвої жиринки.

— А в якій частині ви служили? — запитала вона. Той заблимав очима. Вона ро зуміла: йому здалося, буцім вона трохи злякалася його, і тепер спантеличився, бо перелякані такого не питають.

— Частині?

— В якій ви служили частині?

Той знову облизав губи.

— Не хотілося б...

— Бо це ж сміхота та й годі, — провадила вона. — Я могла б заприсягтися, що знаю всіх і кожного, хто тільки перебував на Ганімеді, коли там спалахнула війна. Знаєте, як переживеш щось таке, то вже вік не забудеться. Бо ти на власні очі бачила, як гине стільки твоїх друзів. І яке ж було ваше звання? Я там була сержант артилерії.

Його сіре обличчя побіліло, зморщилось. Зціпилися уста. Він іще глибше запхнув ру ки в кишені й щось промимрив.

— Ну, й що далі? — провадила Боббі. — Ось я по тридцять годин на тиждень співпрацюю з ветеранською філією. І я туди-розтуди певна: ми могли б надати отакому файному та заслуженому ветеранові якийсь перепочинок.

Він сіпнувся дати драла, але її ру ка вхопила його за лікоть швидше, ніж він би встиг накивати п'ятами. Обличчя йому скривилося від страху та болю. А вона притягла його майже впритул до себе. Заговорила обачливо, не підвищуючи голосу. Кожне її слово звучало чітко й гостро.

— Придумай. Якусь іншу бувальщину.

— Так, мем, — пробелькотав жебрак. — Придумаю. Обов'язково.

Вагон сповільнив ру х, звертаючи вбік, до першої станції Бріч-Кенді. Боббі відпустила прошака й підвелася. Коли він уздрів її повен зріст, очі йому трохи ро зширилися. Рід її походив із Самоа, й іноді вона справляла десь таке враження на людей, що бачили її вперше й не сподівалися побачити велетку. Часом вона трохи потерпала через такий свій ефект. Але не цієї миті.

Її брат мешкав у милому гніздечку для людей середньої заможності, недалеко від меншого університету Бріч-Кенді. Якийсь час по тому, як Боббі повернулася на Марс, вони з братом жили в одному помешканні. Та вона й досі тулила докупи окремі шматочки свого життя. Ніколи не думала, не гадала, що це буде така забарна справа. Наслідком усього того стало почуття якоїсь заборгованості перед братом. Почасти сюди належали ро динні вечірки.

Різні приміщення Бріч-Кенді були ро зкидані то тут, то там. Вона йшла, а стіни при її наближенні спалахували ре кламними оголошеннями, впізнавали її в обличчя й переслідували пропозиціями таких виробів та послуг, які, на їхню думку, могли б

їй знадобитися. Організувати зустрічі, заманити в членство у спортклубах, надати запаморочливі космічні екскурсії, консультації психолога, показати новий фільм Мбеки Суна... Боббі удавала, ніби все це й не до неї. А все-таки їй хотілося, щоб вешталось тут більше перехожих, хоч трохи більше щоб мелькало людських облич, аби різноманітніш було. Навіщо? Та щоб переконати себе, ніби всі ті рекламні пропозиції геть не її стосуються, а когось іншого, хто чимчикує поруч.

Але гай-гай! Нині в Бріч-Кенді не юрмилися люди, як було колись. Менше людей видніло і по станціях метрополітену, й по коридорах-переходах. І зовсім мало приходило працювати в ря мцях програми допомоги ветеранам. Чула вона, що на шість відсотків менше стало студентів у вищому університеті.

Людство досі так і не спромоглося заснувати бодай одну-однісіньку життєздатну колонію в нових світах, але проб ґрунтів і всяких аналізів набралось вже предостатньо. Людство засягло свій новий кордон, і міста Марсу відчували на собі тягар цих змагань.

Щойно Боббі переступила поріг, як ро зкішно-густючий дух супу зі стручків бамії погнав їй слинку, але водночас вона почула й підвищені тони чоловічої суперечки: сперечалися її брат і небіж. Від того нутроці їй стислися клубком, хоча... це ж її ро дина! Любила вона їх. І багато чим завдячувала їм. Хай навіть змусять вони її враз страшенно захопитися ідеєю космічних походеньок.

—...я ж зовсім інше хочу сказати, — говорив небіж. — Наразі він був уже студент вищого університету, одначе коли в ро дині доходило до ро здраю, як було не ро зчути шестирічного хлопчика в його голосі.

Тут її брат грюкнув кулаком по столу. Боббі ро зіпзнала його фірмові щиглі по стільниці: таким ударянням пальцями той зазвичай підкріплював свої докази. Перейняв це від їхнього батечка.

— Марсом не можна перебирати! — Клац! — Це не другорядна планета. — Клац. — Оті брами й що воно там кишить потойбіч за ними — то не є наш дім. Зусилля, спрямовані на оземлення...

— Та я ж не проти оземлення виступаю, — мовив небіж, коли Боббі увійшла до покою. Із кухні їй мовчки кивнула зовиця. Боббі привіталася з нею таким самим кивком. Розчахнуті двері кухні витріщалися в житлове приміщення, де онімлена жуйка новин показувала далекі образи незнаних планет, поміж яких про щось серйозно ворухив губами красивий чорношкірий чоловік в окулярах із металевою оправою. — Я тільки те кажу, що зараз на нас посиплються міради нових даних. Дані! Я лише про них.

Обидва вони перехилилися один до одного через стіл, от ніби поміж них була невидима шахівниця. Така собі гра концентрації та інтелекту настільки поглинула їх, що вони вже й не бачили довколишнього світу. Оце ж так воно й було, хоч з якого боку глянь. Боббі сіла на стілець, а ті двоє сперечальників навіть не завважили її прибуття.

— Марс, — провадив її брат, — це така планета, яку люди щонайкраще вивчили. І зовсім ніц не важить, скільки ти дістанеш нових пакунків даних від останніх досліджень, що не з Марсу. Вони ж бо не про Марс! Це мов ти сказав би, неначе, побачивши тисячу картинок, які зображають тисячу інших столів, ти побачив би оцей-о стіл, за яким ти якраз сидиш.

— Знати — це добре, — мовив Боббін небіж. — Ти ж сам тищу ра зів це мені торочив. Ніяк не втямлю, чому саме тепер це тебе так зачепило.

— А як у тебе справи, Боббі? — голосно, із притиском, сказала зовиця, несучи миску до стола. Рис і перчики як приправи до баміс-супу — і як нагадування чоловікам: гостя за столом! Таке втручання в чоловічу дискусію пересмикнуло обох сперечальників.

— Добре, — відповіла Боббі. — Оформила контракт із верф'ями. Це допоможе нам забезпечити ро ботою купу ветеранів.

— Дяка тому, що будується стільки дослідницьких і транспортних кораблів, — докинув Боббін небіж.

— Девіде!

— Вибач, мамо. Але так воно і є, — огризнувся, не здаючись, Девід. Боббі зачерпнула ри су, поклала у свою тарілку. — Усі кораблі, що стали ре тром, вони доводять до сучасного ладу. Та й інші умови такі створюють, щоб більше люду попливло до всіх тих нових систем.

Боббін брат узяв ри с та ополоник, хихочучи собі під ніс, аби до всіх присутніх дійшло, якої низької він думки про синові сентенції.

— Перша справжня дослідницька команда наразі ще тільки долітає до першого з цих місць...

— Але ж, тату, на Терра Нова — на Новій Землі — вже живуть люди! Прибився туди гурт біженців із Ганімеда... — І захопився, кинувши винуватий погляд на Боббі. Не заведено у них було говорити про Ганімед за столом.

— Бригада обстеження ще й не при-ново-землилась, — зазначив Боббін брат. — Спливуть ро ки, поки ми спроможемося там заснувати щось на взір справдешніх колоній.

— А тут скільки ще видохне поколінь, поки хоч хтось вільно пройдеться по цій поверхні! Тут же немає ро здовбаної тієї, мать-її-перемать, магнітосфери!

— Не лайся, Девіде!

Боббіна зовиця якраз принесла й саму бамію: чорнючу та пахнючу, зі спокусливою верствою підливи зверху. Від того апетитного духу в Боббі аж слинка потекла. Зовиця поставила каструлю на сланцеву плитку й вручила ополоника гості.

— Як твоя нова квартира? — поцікавилася.

— Любо, хоч і недорого, — похвалилася Боббі.

— І чого занесло тебе в ту западину, в Інніс-Шелоу? — сказав їй брат. — Сусіди там будуть у тебе — жах!

— Та ніхто й не посміє докучати тітоньці Боббі! — мовив її небіж. — Вона рр аз! — і одірве голову такому нахабі.

Боббі посміхнулась.

— Ні, я тільки гляну на них грізно — і вони...

Зненацька з вітальні жбухнуло багряне світло. Жуйка новин ураз перемінилася. Ясно-червоні прапорці замайорили вгорі та внизу, а посередині, поміж них, з'явилося вилицювате обличчя жінки із Землі: похмуро задивилася вона в камеру. Позад неї завирувала картина якоїсь пожежі, а тоді показався старий обшарпаний корабель колоністів. На тлі ясно-червоного полум'я зачорніли великі літери: ТРАГЕДІЯ НА НОВІЙ ЗЕМЛІ.

— Що сталось? — вигукнула Боббі. — Що в біса трапилося там?

...

Далі — у повній книжці «Експансія. Кн.4. На згарищі Сіболи».

[nashaknyga.com.ua](http://nashaknyga.com.ua)